

Slovenskej republiky

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávneného **Z. H. s.r.o.** so sídlom v B., zastúpeného JUDr. F. N., advokátom, so sídlom v B., proti povinnej **Mgr. A. M.** bývajúcej v H. S., **pre vymożenie 10 728 Sk (€) s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Nové Mesto nad Váhom pod sp. zn. 7 Er 2401/2008, o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 20. októbra 2008 sp. zn. 5 CoE 142/2008 a uzneseniu Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom z 8. septembra 2008 č. k. 7 Er 2401/2008 – 20, takto

r o z h o d o l:

Mimoriadne dovolanie **z a m i e t a**.

Povinnej náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e:

Oprávnený podal 17. 7. 2008 na Exekútorskom úrade súdneho exekútora JUDr. V. K. , so sídlom v N. (ďalej len „súdny exekútor“) návrh na vykonanie exekúcie pre vymożenie dlžného poisného na zdravotné poistenie vo výške 10 728 Sk s poplatkom z omeškania vo výške 0, 1 % denne zo sumy 10 728 Sk od 1. 7. 1999 do zaplatenia a trov exekúcie (právneho zastúpenia) vo výške 2 530 Sk.

Okresný súd Nové Mesto nad Váhom uznesením z 8. septembra 2008 č. k. 7 Er 2401/2008 – 20 žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v časti vymożenia poplatku z omeškania vo výške 0, 1 % denne zo sumy 10 728 Sk od

1. 7. 1999 do zaplata z zamietol. Uviedol, že zmluvou o postúpení pohľadávok zo 7. júla 2008 uzavretou medzi JUDr. T. K. , správcom konkurznej podstaty úpadcu P. D. Z. P. v konkurze ako postupcom a oprávneným ako postupníkom prešla na oprávneného pohľadávka z exekučného titulu voči povinnej vo výške 10 728 Sk, z ktorého dôvodu bolo súdnemu exekútorovi udelené poverenie na vykonanie exekúcie pre vymoženie tejto sumy. Exekučný súd je však povinný skúmať a hodnotiť, či je exekučný titul vykonateľný tak z formálnej, ako aj materiálnej stránky v celom rozsahu. Z hľadiska materiálnej vykonateľnosti je rozhodnutie vykonateľné vtedy, ak obsahuje presnú individualizáciu oprávneného, povinného, presné vymedzenie práv a povinností na plnenie, presný rozsah a obsah plnenia a presne stanovenú lehotu na plnenie. Povinnosť, ktorá sa má na povinnom vynútiť, musí byť určená presným a nepochybným spôsobom. V danom prípade absentuje materiálny predpoklad vykonateľnosti exekučného titulu v časti uloženej povinnosti - poplatku z omeškania, nakoľko z výroku rozhodnutia nevyplýva, od kedy je povinná zaviazaná na plnenie takto uloženej povinnosti, takto formulovaný výrok rozhodnutia je po obsahovej stránke neurčitý a materiálne nevykonateľný.

Krajský súd v Trenčíne na odvolanie oprávneného uznesením z 20. októbra 2008 sp. zn. 5 CoE 142/2008 uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne (§ 219 O. s. p.) potvrdil. V plnom rozsahu sa stotožnil so skutkovým a právnym záverom súdu prvého stupňa, podľa ktorého v platobnom výmere (exekučnom titule) v časti týkajúcej sa poplatku z omeškania absentujú základné náležitosti materiálnej vykonateľnosti.

Proti týmto uzneseniam krajského a okresného súdu podal na podnet oprávneného s poukazom na ustanovenie § 243e ods. 1 O. s. p. v spojení s § 243f ods. 1 písm. c/ O. s. p. mimoriadne dovolanie generálny prokurátor Slovenskej republiky. Navrhol ich zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie. Namietal nesprávne právne posúdenie otázky materiálnej vykonateľnosti exekučného titulu súdmi nižších stupňov. Uviedol, že v predmetnej exekučnej veci podkladom pre vykonanie exekúcie proti povinnej je právoplatný a vykonateľný platobný výmer č. 466/2005 P. D. Z. P., v konkurze, B., ktorým bol povinný zaviazaný na splnenie povinnosti ustanovenej v § 10 a 18 zákona č. 273/1994 Z. z. o zdravotnom poistení, financovaní zdravotného poistenia, o zriadení Všeobecnej zdravotnej poisťovne a o zriaďovaní rezortných, odvetvových, podnikových a občianskych zdravotných poisťovní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 273/1994 Z. z.“), zaplatiť dlžné poistné za obdobie 04/97 až 06/99 v sume 10 728 Sk a poplatok z omeškania vo výške 0,1 % z dlžnej sumy poistného do dňa zaplata, do 8 dní od právoplatnosti platobného

výmeru. Výmer sa stal vykonateľným dňom 20. júna 2005. Platobný výmer bol vydaný podľa zákona č. 273/1994, ktorý priamo stanovil splatnosť poistného (§ 18) a aj zákonnú povinnosť platiteľa poistenia zaplatiť poplatok z omeškania vo výške 0,1 % z dlžnej sumy za každý kalendárny deň omeškania odo dňa pôvodnej splatnosti poistného za príslušný kalendárny mesiac. Poplatok z omeškania je v konkrétnom prípade druhom platobnej povinnosti dlžníka, ktorá mu vyplýva ako platiteľovi poistného priamo zo zákona. Preto aj keď v platobnom výmere nie je dátumovo označený počiatok povinnosti platiť poplatok z omeškania, ide jednoznačne o poplatok z omeškania podľa zákona č. 273/1994 Z. z.. Zákon zrozumiteľne stanovuje, odkedy povinnému vznikla povinnosť platiť poplatok z omeškania, preto nebolo potrebné túto skutočnosť uviesť v platobnom výmere.

Oprávnený sa k mimoriadnemu dovolaniu nevyjadril.

Povinná navrhla mimoriadne dovolanie ako nedôvodné zamietnuť, pretože rozhodnutia súdov oboch nižších stupňov sú vecne správne.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd rozhodujúci o mimoriadnom dovolaní (§ 10a ods. 3 O. s. p.) po zistení, že tento opravný prostriedok podal včas generálny prokurátor Slovenskej republiky (§ 243g O. s. p.), na základe podnetu účastníka konania (§ 243e ods. 1 a 2 O. s. p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243i ods. 2 O. s. p. v spojení s § 243a ods. 3 O. s. p.) preskúmal napadnuté uznesenia v rozsahu podľa § 243i ods. 2 O. s. p. v spojení s § 242 ods. 1 O. s. p. a dospel k záveru, že mimoriadne dovolanie nie je dôvodné.

Ak generálny prokurátor Slovenskej republiky na základe podnetu účastníka konania, osoby dotknutej rozhodnutím súdu alebo osoby poškodenej rozhodnutím súdu, zistí, že právoplatným rozhodnutím súdu bol porušený zákon, a ak to vyžaduje ochrana práv a zákonom chránených záujmov fyzických osôb, právnických osôb alebo štátu a túto ochranu nie je možné dosiahnuť inými právnymi prostriedkami, podá proti takémuto rozhodnutiu súdu mimoriadne dovolanie (§ 243e ods. 1 O. s. p.). Mimoriadnym dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie súdu za podmienok uvedených v § 243e O. s. p., ak a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 O. s. p., b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c/ rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 243f ods. 1 písm. c/ O. s. p.).

Aj v konaní o mimoriadnom dovolaní je dovolací súd viazaný uplatneným dovolacím dôvodom (§ 242 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 243i ods. 2 O. s. p.), za ktorý v prejednávanej veci generálny prokurátor Slovenskej republiky označil nesprávne právne posúdenie veci (§ 243f ods. 1 písm. c/ O. s. p.). Dovolací súd preto v dovolacom konaní skúmal vecnú správnosť napadnutých uznesení z hľadiska tohto dovolacieho dôvodu. Z úradnej povinnosti (§ 243i ods. 1 v spojení s § 242 ods. 1 O. s. p.) skúmal vady konania uvedené v § 237 O. s. p. , ktoré však neboli mimoriadnym dovolaním namietané a ich existenciu nezistil ani dovolací súd.

Mimoriadne dovolanie ako dovolací dôvod uvádza , že napadnuté rozhodnutia spočívajú na nesprávnom právnom posúdení otázky vykonateľnosti platobného výmeru (exekučného titulu) v časti poplatku z omeškania (§ 243f ods. 1 písm. c/ O. s. p.).

Právnym posúdením veci je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Dovolací súd dospel k záveru, že pre právne posúdenie danej veci nie je podľa názoru dovolacieho súdu podstatné, či v platobnom výmere je alebo nie je dátumovo označený počiatok povinnosti platiť poplatok z omeškania podľa zákona č. 273/1994 Z. z..

Exekučný súd je vždy povinný skúmať, či rozhodnutie uvedené v návrhu na vykonanie exekúcie je skutočne titulom v zmysle Exekučného poriadku, najmä či bolo vydané orgánom s právomocou na jeho vydanie. Exekučný súd je povinný skúmať túto podmienku ex officio, a to už pri vydaní poverenia na vykonanie exekúcie , prípadne neskôr počas celého exekučného konania a v prípade zistenia nedostatku materiálnej vykonateľnosti je povinný exekúciu aj bez návrhu zastaviť.

S poukazom na ustanovenie § 34 zákona č. 273/1994 Z. z. možno mať za to, že pohľadávky zrušenej zdravotnej poisťovne na poistnom a poplatku z omeškania prechádzajú zo zákona na Všeobecnú zdravotnú poisťovňu, prípadne na inú zdravotnú poisťovňu, ktorá prevzala poistencov. Tieto pohľadávky preto nie sú súčasťou konkurznej podstaty zrušenej zdravotnej poisťovne. Treba uviesť, že podľa § 84 zákona č. 581/2004 Z. z. o zdravotných

poisťovniach, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení niektorých zákonov, prešli totiž najneskoršie 1. októbra 2005 všetky neskončené konania o určenie výšky poistného a súvisiacich nárokov zo všetkých existujúcich poisťovní na Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou.

V dôsledku zrušenia povolenia na zriadenie zdravotnej poisťovne (ktoré nadobudlo právoplatnosť 17. júla 1999) sa P. D. Z. P. zo zákona dostala do likvidácie (§ 34 ods. 4 zákona č. 273/1994 Z. z.). Následne rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave z 20. apríla 2001 sp. zn. 7 K 70/2001 bol podľa zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov na majetok poisťovne vyhlásený konkurz. Správca konkurznej podstaty úpadcu v priebehu konkurzného konania vydal platobný výmer z 24. Mája 2005 číslo 466/2005. Toto rozhodnutie malo byť exekučným titulom pre exekúciu prebiehajúcu v tomto konaní, a to vo väzbe na postúpenie pohľadávky na oprávneného z tohto konania.

Dovolací súd pre ďalší procesný postup považoval za určujúcu otázku, či exekučný titul, ktorým v danej veci má byť platobný výmer z 24. mája 2006 číslo 466/2005 vydaný JUDr. T. K. , správcom konkurznej podstaty úpadcu (pôvodného oprávneného) P. D. Z. P., ktorých právnym dôvodom je predpis poistného v zmysle § 19 ods. 2 zákona č. 273/1994 Z. z. , je exekučným titulom v zmysle ustanovenia § 41 Exekučného poriadku.

Predpokladom exekúcie je existencia rozhodnutia (okrem ak sa exekúcia vykonáva na základe vykonateľnej notárskej zápisnice). O aké rozhodnutie sa musí jednať podrobnejšie upravujú ustanovenia § 41 Exekučného poriadku. Vo všeobecnosti exekučným titulom je vykonateľné rozhodnutie súdu, ak priznáva právo, zaväzuje k povinnosti alebo postihuje majetok (§ 41 ods. 1 Exekučného poriadku). Ustanovenie § 41 ods. 2 Exekučného poriadku taxatívne vymenúva , na podklade akých rozhodnutí je možné vykonať exekúciu. Okrem iných, exekúciu je možné vykonať na základe vykonateľných rozhodnutí orgánov verejnej správy a územnej samosprávy vrátane blokov na pokutu nezaplatenú na mieste (§ 41 ods. 2 písm. f/ Exekučného poriadku). Za účinnosti zákona č. 273/1994 Z. z. pôsobnosť orgánu verejnej správy vykonávali aj zdravotné poisťovne. Preto boli v zmysle ustanovení § 19 ods. 2 a 3 uvedeného zákona oprávnené vydávať rozhodnutia (platobné výmery) o predpise poistného. Na uvedené konanie sa v zmysle ustanovení § 58 zákona č. 273/1994 Z. z. vzťahovali predpisy o správnom konaní , pričom právoplatné rozhodnutie bolo preskúmateľné súdom (§ 58 ods. 5). Platobný výmer , ktorý má byť v posudzovanej veci exekučným titulom, nebol vydaný zdravotnou poisťovňou, ale správcom konkurznej podstaty úpadcu,

ktorý bol poverený spravovať majetok zdravotnej poisťovne. Preto je rozhodujúce vyriešiť otázku, či platobný výmer vydaný správcom konkurznej podstaty je exekučným titulom, pričom túto otázku je potrebné posudzovať v závislosti od postavenia správcu konkurznej podstaty a rovnako od toho, či oprávnenie predpisovať poistné vyhlásením konkurzu trvá (nezaniklo).

Pod majetkom úpadcu vo všeobecnosti treba rozumieť aj pohľadávky úpadcu, ktoré existovali v čase vyhlásenia konkurzu na jeho majetok. Z toho vyplýva, že správca konkurznej podstaty má pri správe majetku úpadcu oprávnenie nakladať s majetkom podstaty a prechádza na neho aj výkon práv a povinností, ktoré súvisia s nakladaním s majetkom podstaty (§ 14 ods. 1 písm. a/ zákona č. 328/1991 Zb.). Z ustanovení uvedeného zákona však nevyplýva oprávnenie vydávať akty aplikácie práva – individuálne akty orgánu verejnej moci (správy). Pod správou majetku úpadcu vo vyššie uvedenom zmysle preto nemožno rozumieť výkon práv prislúchajúci orgánu verejnej moci (zdravotnej poisťovne) vrátane schopnosti vydávať individuálne akty aplikácie práva. Správca konkurznej podstaty bez ďalšieho nenadobúda postavenie orgánu verejnej správy s rozhodovacou právomocou (s právomocou vydávať akty aplikácie práva), má iba právo (a povinnosť) vykonať všetky nevyhnutné a potrebné právne úkony (napr. podať žalobu, opravné prostriedky a iné) v záujme uspokojenia pohľadávok úpadcu. Postavenie orgánu verejnej správy by mohlo byť správcovi konkurznej podstaty dané len právnou úpravou, ktorá by *expressis verbis* takúto právomoc (oprávnenie) správcovi konkurznej podstaty priznávala. Pokiaľ takúto právnú úpravu právny poriadok neobsahuje, správca konkurznej podstaty nie je oprávnený vydávať individuálne právne akty, ktoré sú exekučným titulom v zmysle ustanovení § 41 Exekučného poriadku (viď rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 MCdo 20/2008).

V tomto smere je potrebné uviesť to, že predmetné pohľadávky (na nezaplatenom poistnom) zrušenej zdravotnej poisťovne nepatrili do konkurznej podstaty, nakoľko v zmysle ustanovenia § 34 ods. 3 zákona č. 273/1994 Z. z. prešli na Všeobecnú zdravotnú poisťovňu, prípadne na inú zdravotnú poisťovňu. Správca ani úpadca preto nemal vecný dôvod tieto pohľadávky (patriace inému subjektu ako úpadcovi) vymáhať a predpisovať. Právo predpísať poistné zo zrušenej zdravotnej poisťovne na správcu konkurznej podstaty by tak musel pripustiť zákon, t. j. vymáhať dlžné poistné v postavení orgánu verejnej moci uskutočňujúceho výkon rozhodnutia voči tretím osobám, to ale z právnej úpravy nevyplýva. Ako už bolo uvedené, predpokladom pre vydanie poverenia na vykonanie exekúcie a následné vydanie upovedomenia o začatí exekúcie je existencia vykonateľného rozhodnutia, pričom sa

musí jednat' o rozhodnutie vykonateľné po materiálnej aj formálnej stránke. Iba vykonateľné rozhodnutie totiž umožňuje v exekučnom konaní vynútiť plnenie. Súd sa pri skúmaní toho, či rozhodnutie je vykonateľné, zaoberá predovšetkým tým, či sa jedná o rozhodnutie, ktoré možno vykonať podľa Exekučného poriadku, a či rozhodnutie je vykonateľné po formálnej, ako ak materiálnej stránke. Ide pritom o predpoklady, ku ktorým súd prihliada z úradnej povinnosti. Súčasťou týchto predpokladov je, že exekučný titul bol vydaný orgánom vybaveným právomocou na vydanie takéhoto rozhodnutia. Ak právomoc chýba, ide o právny akt nulitný, pri ktorom sa pre účely exekučného konania neuplatňuje princíp jeho správnosti, ale naopak, má to za následok, že takéto rozhodnutie nie je možné vykonať. Nie je totiž aktom verejnej moci (aktom aplikácie práva). Nulitný akt nikoho nezaväzuje a hľadá sa naň akoby neexistoval.

Vzhľadom na vyššie uvedené, treba aj na vydanie platobného výmeru správcom konkurznej podstaty v danej veci hľadiť ako na nulitný akt. Toho dôsledkom je, že v preskúmvanej veci absentuje exekučný titul pre vykonanie exekúcie. Pokiaľ ide o právne dôsledky nulitného aktu dovolací súd poukazuje na zaužívanú rozhodovaciu prax vychádzajúcu z rozhodnutí uverejnených v Zbierke rozhodnutí a stanovísk súdov Slovenskej republiky pod. č. 56/1995, č. 70/1998, č. 72/1998 a najmä č. 58/1997, z ktorého vyplýva záver, že výkon rozhodnutia je neprípustný, ak je exekučný titul nulitným právnym aktom.

Z uvedených dôvodov sa dovolací súd nestotožnil s dôvodmi mimoriadneho dovolania generálneho prokurátora Slovenskej republiky a preto mimoriadne dovolanie smerujúce proti uzneseniam okresného a krajského súdu zamietol (§ 243i ods. 2 O. s. p. v spojení s § 243b ods. 1 O. s. p.). Vzhľadom na uvedené právne dôsledky nulitného aktu dovolací súd nepovažoval za potrebné zaoberať sa ďalšími skutočnosťami namietaným v mimoriadnom dovolaní.

Povinnosť nahradiť trovy konania v konaní o mimoriadnom dovolaní má ten, kto podal podnet na podanie mimoriadneho dovolania (§ 148 ods. 2 O. s. p.). V danej veci podal podnet na mimoriadne dovolanie oprávnený. Povinná si však náhradu trov dovolacieho konania neuplatnila (§ 151 ods. 1 O. s. p.).

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 23.februára 2011

JUDr. Daniela Š v e c o v á, v.r.

predsedníčka senátu

Za správnosť :

Hrčková Marta